

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. jutraj.
Posamične šteje se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih
tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru,
Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdov-
ščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nvč. (10 stot.).
OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm,
osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po
20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
nadajna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, naj-
manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-
ročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina za nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celo-
letno K 520, pol leta 260.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefranko-
vana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Iz državnega zbora.

DUNAJ 6. Državni poslanec dr. Ry b ar
je vložil dva nujna predloga in interpelacijo,
in sicer 1) radi bede v katastrskih občinah
Prosek in Kotovej in 2) radi bede v obsežju
občine tržaške.

Novi davek.

DUNAJ 6. Finačni minister predloži
jutri državnemu zboru zakonski načrt o novem
davku na poslopja.

Vlada hoče predelati zakon o davku na
zganje in ga predložiti še le v jeseni.

Kapitelj vatikanske bazilike pri papežu.

RIM 6. Papež je vprejel včeraj kapitelj
vatikanske bazilike, ki ga je vodil kardinal
Rampolla. Rampolla je izročil papežu Petrov
noviču v znesku 10.000 lir in mu čestital po-
vodom njegove zlate maše. Papež je o tej pri-
liki izrazil željo, da hoče biti pokopan v ba-
ziliki sv. Petra.

Reforma papeževih oblastnj.

RIM 6. Danes izide papežev dekret o
reformi oblastnj sv. Stolice. Dekret se raz-
deli v tri dele: 1. Apostolsko konstitucijo:
„Sapientis consilio“, ki organizira papežve
oblastnje, uvaža bolj razdelitev poslov in
odpravlja kupčenje kompetenc. 2. Poseben za-
kon (Lex propria), ki ureja uradovanje sod-
nih oblastnj „Rota romana“ in „Signatura
justicie“. 3. Splošna organica ureditev ome-
njenih oblastnj, ki se dele v kongregacije (ki
pomenjajo za duhovno vlado to, kar so mini-
sterstva za posvetno vlado), v širši svet za
zakonodajo in pravosodje, v oblastnje in ofi-
cije (kakor državno tajništvo).

RIM 6. Najvažnejše spremembe, ki so uve-
dene s papeževim dekretom o reformi oblast-
nj, so sledeče: Preporočne stvari, veliko civilne
kolikor kazenske, se odzvajajo kongregacijam
in se pridele sodiščem „Rota romana“ in
„Signatura justicie“. Kongregacije obdržijo
le pravosodje v disciplinarnih stvareh. Ustanovi
se nova kongregacija za disciplinarne stvari
glede zakramentov, torej tudi glede zakramenta
sv. zakona, ki ne bodo pedereni več datirani,
penitencijariji in kongregaciji koncilov itd. Sv.
oficij obdrži pravorečje o dogmah glede
zakramentov in in mešanih zakonov
(z nekatoško osebo). Kongregaciji sv.
oficija ostane obramba vere in morale.
Prefekt ostane papež. Konzistorijalna kongre-
gacija bo imela v rokah imenovanje škofov,
nadziranje vrhnega vodstva škofij in semenšč.
Odločala bo v sporih kompetence med raz-
nimi oblastnjami. Njen prefekt ostane papež.

Iz Perzije.

LONDON 6. „Daily Telegraph“ poroča
iz Petrograda: Iz Teherana javljajo, da se
je tamkaj osnoval odbor, kateremu je namen
proučavati način, kako bi se odstavilo šaha.

Pomorski načrti Amerike.

BEROLIN 6. Iz New-Jorka brzojavljajo:
Atlantska eskadra, ki se nahaja v San Fran-
cisku, odpluje v kratkem na Filipine. Vsa
ameriška javnost se zelo zanima za potovanje
eskadre in se nadeja, da bodoči predsednik
Taft spopolni načrte vojne mornarice predse-
dnika Roosevelta. Govori se, da namerava vlada
zgraditi za Tih Ocean tako močno floto, ka-
kor je atlantska eskadra in morda še večjo.
To pa radi vedenja Japonske, in za slučaj
novih nerodov v Kitajski, izleti pa radi Fi-
lipin, kjer se baje pripravlja ustaja. Novi po-

veljnik ameriške flote pusti v Manili eska-
dro. Dokler se ne dovršijo utrdbe na kopnem ne
dobi eskadra ojačenja, razun dveh velikih
oklopnih križarjev.

Konec ministrske krize v Srbiji.

BELIGRAD 6. Včeraj je imela vladna
stranka shod, na katerem je vprejela na zna-
nje pogoje kompromisa mladoradikalcev. Ta
kompromis sestavljajo danes delegatje obeh ra-
dikalnih strank in ga potem predlože v odo-
brenje kluboma obeh strank. Čim bo to go-
tovo, predloži Velimirovič kralju listo novih
ministrov.

Iz Portugalske.

OPORTO 6. Takaj se je vršil velik shod,
na katerem se je razpravljalo o predujmih,
dovoljenih kraljevi rodbini. Po shodu je mno-
žica demonstrativno pozdravljala republikanske
poslance. Posredovali so vojaki. Nekoliko oseb
je bilo lahko ranjenih.

Car na Angleškem.

LONDON 6. „Daily Chronicle“ je zvedel,
da je gotova stvar, da obišče car Angleško.
Carja bo spremljala tudi carica. Obisk bo
privatnega značaja in se bo bržkone vršil na
otoku Wight.

Požar v Port-au-Prince.

PORT-AU-PRINCE 6. Včeraj popoldne
je izbruhnil požar, ki je upepelil 400 hiš. Po-
gorelo je tudi sodišče, ječa in arzenal v ka-
terem so bile zaloge smodnika in municije.

Revolucija v Paragvaju zmagala.

BUENOS AYRES 6. Glasem vesti iz
Assunciona (glavnega mesta Paragvaja), je
zmagala revolucija. Predsednik Ferreira in
njegovi ministri so morali odstopiti in so pri-
bežali na braziljsko poslaništvo.

BUENOS AYRES 6. Minister za unanje
stvari je prejel od argentinskega poslaništva
v Assuncionu brzojavko, ki potrjuje, da so
zmagali revolucionarji, vlada je morala od-
stopiti in več ministrov je pribežalo v argen-
tinsko poslaništvo.

Dunaj 6. Župan dr. Lueger je odpoto-
val v Scheweningen.

Jubilejna razstava v Pragi.

(Od našega posebnega poročevalca.)

I.

Zgodovinski podatki. Trgovsko-
obrtna zbornica v Pragi se je l. 1906 odlo-
čila, da priredi l. 1908 ob priliki 60 letnega
vladanja cesarja Fran Josipa I. v Pragi ve-
liko razstavo. Storila je to vsled tega, da se
s to razstavo manifestuje neobičajni gospo-
darski razvoj češkega naroda za zadnjega pol-
stoletja.

Zbornici je šlo za to, da vsem svojim
pripadnikom nudi možnost, da vsepehe svojega
gospodarskega truda pokažejo široki javnosti,
da navežejo s tem nove trgovske stike ter si
pridobijo novih krogov odjemalcev. Brez dvoma
je, da so dobro organizirane razstave zelo
dobro sredstvo za desego tega cilja. Pri-
pomniti pa treba, da se na tej razstavi na-
hajajo samo izdelki onih zavodov, ki spadajo
v okrožje praške trgovske zbornice. In ta
obmejitev je slava praške raz-
stave, ker razstava jasno pokazuje ogromni
gospodarski napredek in veliko gospodarsko
važnost praškega okrožja, ki se mune
more na stran postaviti nobeno
okrožje v vsej državi.

Okrožje praške trg-obrtne zbornice šteje
preko 2 milijona prebivalcev, torej skoro

tretjino prebivalstva kraljevine Češke. Okrožje
praške zbornice šteje preko 110.000 samo-
stalnih industrijskih, obrtnih in trgovskih
zavodov, ki plačujejo na leto okroglo 12 mi-
lijonov kron pridobinskega davka, kar po-
menja polovico vseh davkov v kraljevini
Češki ter sedmino davkov v vsej Predlit-
vaniji.

Kar se tiče izdelovalnih panog, izkazuje
to okrožje tako raznovrstnost, kakor nobeno
drugo v Avstriji. Od najraznejših industrijs-
skih panog ne manjka niti ena, in cela vrsta
posamičnih podjetij presega se svojo veli-
kostjo, obsežnostjo ter izvozom vsa druga
podjetja vse države in nekatera podjetja v
okrožju praške trgovske zbornice nimajo tek-
movalca v vsej Evropi. V okrožju
praške zbornice nahajamo največji mlin, naj-
večje tiskarno, največje tovarno sladkorja,
največje tovarno za spirito, največje strojar-
no, največje tovarno vagonov, največji premogo-
kop, največje mlekarno, največje tovarno vošče-
nega platca, perila, obuvala, rokavic, celu-
loidnega blaga, čokolade, sodove vode, drugo
največje pivovarstvo, drugo največje tovarno
ključavničarskih izdelkov itd. iz vse Av-
strije sploh. V praškem okrožju so
ogromni zavodi železarske, keramiške, ke-
mične in tekstilne industrije; specialitete
kakor: praške gnojti, granatovo blago, roka-
vice, obuvalo, sitje za lase, gumbi itd. — so
znane vsemu kulturnemu svetu.

V istotako ogromni meri je v okrožju
praške zbornice zastopana trgovina; veliko
vrsto trgovskih zavodov se mora prištevati
svetovni. Praga in okrožje zbornice je
sedež velikanskih bančnih in denarnih zavo-
dov, mnogih velikih državnih podjetij, odlič-
nega trgovskega in obrtnega šolstva itd.

Kako ogromno je vzrastlo gospodarsko
življenje okrožja praške trg. zbornice v po-
slednjih 50 letih, dokazuje dejstvo, da je
števílo prebivalstva napram l. 1855 naraslo
za 63%, števílo oseb v industriji in trgovini
zaposlenih za 128%, števílo konjskih sil v
industriji za 1050%, in industrijska produk-
cija tega okrožja, ki se je l. 1855 cenila na
270 milijonov, se danes ceni na poldrugo
milijardo.

Zavodov, ki štejejo preko 1000 delav-
cev, pripada v okrožje Pr. trg. zb. 42%; ti
zavodi dajejo zaslužka 46% vsega delavstva
na Češkem.

Tako veliko in važno okrožje je moglo
in smelo pričeti dela za samostalno razstavo;
in ta razstava je postala mogočna in veli-
kanska. Že v januarju l. 1907 je bilo do
1500 priglasirov. In to števílo je naraščalo
neprestano. Prostor, ki ga zavzema
danas razstava, meri 75.000 m², ter
tako dosega in celo nadkriljuje
nekatero svetovno razstavo za zadnjih
desetletij.

Lega razstave. Praška razstava se
nahaja v najkrajšem praškem perivoju, v
„Kralovski Oboči“ (kraljeva zverinjak), ki
brezposredno prilaga k VII. okraju Prage,
(Bubny-Holešovice). Razstavišče je od trgo-
vsko-obrtne zbornice, ki ima svojo palačo v I.
okraju „Stare mesto“ na „Josefskem náměstí“,
oddaljeno 20 peš poti. Imen. Situacijskiplan
razstave je bil razpisan v javni konkuren-
ciji v februarju l. 1907 ter se ga je udele-
žilo 24 konkurentov. Jury je počastila s prvo
ceno projekt, ki ga je predložil arhitekt pro-
fesor Křiženecký. Ta projekt je najbolj
odgovarjal danemu položaju terena (grčastega
in bogato zaraslega z drevjem, ki se je mo-
ralo kolikor možno ohraniti) kakor tudi raz-

stavnim potrebam (priprnost in torej lahka
preglednost situacijskega plana, ravnocena razvr-
stitev vseh razstavnih zgradb, široke ceste,
veliki trgi, široki prospekti itd.) Profesor Kři-
ženecký je bil na to poverjen z izdelovanjem
detajlnega načrta, ki popolnoma soglašajo z
njegovim prvotnim projektom tudi v današ-
njem svojem proizvedenju. Stalno naraščanje
razstave pa je preverilo povečanje skoro
vseh razstavnih zgradb, razmnožitev njih šte-
vila in namestitve cele vrste zasebnih razstav-
nih paviljonov, ki s početka niso imeli biti
niti pripuščeni.

Neodratna posledica tega je, da je raz-
stavišče posebno v svojem dolgem delu
mnogo bolj zastavljeno, nego je bilo prvotno
zamisljeno in projektovano.

Kar se razstavne arhitekture tiče,
je zamislil pripravljalni odbor takoj spočetoma
delovati na to, da bodo v plemenitem tekmo-
vanju zastopene vse umetniške smeri, ki bo-
jujejo v okrožju te zbornice za prvenstvo.
Kakor šef-arhitekt razstave je bil sicer ime-
novan prof. Křiženecký, ali dana mu je bila
polnomoč samo za glavne dispozicije, med tem
ko je proizvajanje posamičnih velikih raz-
stavnih zgradb bilo oddano vrsti drugih arhitek-
tov, ki jim je bila dana popolna samostal-
nost, kar se tiče arhitektoničnega proizvajanja.
In tako je prišlo — ako se ne oziramo
na starejše zgradbe, prevzete že iz poprejšnjih
razstav — da je na osemnajstih novih velikih
zgradbah delovalo edinstveno samostalnih arhi-
tektov, izmed katerih vsakrati predstavlja silno
samoniklo individualiteto.

Ta poskus — brez dvoma velika smelost
— se je posrečil v presenetljivi meri. Najraz-
ličnejši življenjski se podvržli skupnemu namenu
in ustvarili celoto, ki — vzlic temu, da je
osebistost posamičnih arhitektov prišla do
izraza v kar najširši meri — ipak harmonično
upliva in se živa v eno celoto. Ta celota se-
veda ne žanje enomiselnega priznanja arhi-
tektov niti ene smeri — umetniška kritika je
vedno subjektivna, torej enostranska — pro-
kazuje ipak eklatantno, da nobena smer v
arhitektoniški umetnosti ni edino opravičena
in izključno dobra in da tudi nikdar ne more
biti, ker ravno v arhitekturi enostranost tudi
neizogibno pomenja enoličnost.

Cesar pojde vendar v Prago?

Najprej je bilo že določeno, da pojde
cesar v Prago ogledati si veličastveno jubi-
lejno razstavo. Potem — po slavnostnem
sprevodu — se je sporočalo soglasno z Du-
naja, da cesar ne pojde v Prago. Od neka-
terih strani se je iskalo vzroka tej spremembi
v dispozicijah cesarjevih, v dejstvu, da se
Čehi niso udeležili slavnostnega spreveda na
Dunaju. Oficijelno pa se je to spremembo
opravičevalo, sklicevaje se, da je cesar v
svoji visoki starosti, po tolikih naporih, ki so
jih povzročile razne slavnosti na Dunaju,
potreben počitka, in da bi ga potovanje v
Prago zopet preveč vtudilo. Sedaj pa čitamo
v dunajski „Information“ iz Prage došlo vest,
da cesar vendar le pojde v Prago. V to da
ga je vspodbudil prirščni sprejem, ki so ga v
Pragi ob otvoritvi razstave priredili prestolo-
nasledniku Franu Ferdinandu. Čas temu po-
tovanju, da še ni določen. Da vidimo, koliko
je resnice na tej vesti!

Ogrska.

Državni zbor.

BUDIMPEŠTA 6. Zakonski načrt o
eksektivnem postopanju je bil vsprejet v tret-

PODLISTEK.

Oče in hči.

Francoski spisal GUY DE MAUPASSANT.

Polagoma so se zbirali gostje k obedu v
veliki jedilni dvorani hotela in se usedali na
svoje prostore. Natakarijo so začeli streči,
prav počasi, da bi jim za zamudneže ne bilo
treba hoditi še po novih gorkih skled; in
stari kopalniški gostje, ki so že dalje časa
bivali tu, so vsakikrat, kadar so se odprla
vrata, radovedno dvignili pogled, upaje, da
zagledajo kak nov obraz.

Saj to je, kakor znano, s čimer se člo-
vek v kopalnišču najbolj raztrese. Veseliš se
skupnih obedov, ker moreš tedaj opazovati
novodošlece in ugibati, kdo so, kaj počnejo,
kaj mislijo. In nehoti želiš, da bi se seznanil
s prijetnimi ljudmi ali pa doživel morda kako
ljubezen... V tem tesnem življenju, komolec
ob komolcu, so človeku njegovi nepoznani
sosede največje važnosti. Radovednost je
zbuja, simpatija je pripravljena objeti bliž-
nika, želja po družbi hoče zadostila.

Čakali smo torej ta večer kakor vedno
z upanjem in radovednostjo na prihod novih
gostov.

Prišla sta samo dva... čudna človeka...
očito oče in hči. Meni so na prvi pogled
prišle na mar figure Edgarja Poe; močan
čar je izhajal od njiju, čar, kakor obdaja
otroke nesreče; čutil sem: bila sta žrtvi zle
usode.

Mož je bil zelo velik in suh, nekoliko
vpognjen in njegovi lasje so se zdeli prebeli
za njegovo še mladostno obličje; v njegovi
postavi, celi njegovi osebi je ležala stroga
resnost, kakor označa jako pogosto vnetega
protestanta. Hči je utegnila imeti štiri ali
petindvajset let, bila je majhna, takisto zelo
suh in zelo bleda in je izgledala izmučena,
trudna in žalostna. Naletiš včasih na ljudi
njene vrste, ki se zdé preslabotni za zahtevke
in potrebe življenja, preslabotni, da bi se
premikali, hodili, da bi delali to, kar delamo
mi sleherni dan. Bila je pri tem prozorne
lepote kakor prikazni in jedla je izredno po-
čas, kakor da ji je skoro nemogoče premi-
kati rok.

Brez dvoma je vporabljala kopeli.

Sedela sta na drugi strani mize meni

ravno nasproti, in opazil sem takoj, da je
imel oče čudno žirčno hibo.

Vsakikrat, kadar je hotel prijeti kako
stvar, je njegova roka opisala blazno preseka-
no črto, nekakšen blazno hiter cirkak,
predno se je mogel dotekniti zaželenega. Po
nekoliko trenutkih me je ta pogled tako
utrudil, da sem se obrnil proč, da bi mi več
ne bilo treba videti teh gibljejev.

Tudi se mi je zdelo čudno, zakaj deklica
pri jedi ni slekla leve rokavice.

Po obedu sem napravil izprehod po
parku zdravilišnega doma.

Bilo je jako vroče tega večera. Šetal
sem gor in dol po senčnatih drevoredih in
slihal od daleč kopalniško godbo, ki mi je
pošiljala svoje prve zvoke.

Tedaj sta mi počasnih korakov priha-
jala nasproti oče in hči. Pozdravil si ju,
kakor človek na letoviščih pač pozdravlja
ljudi, s katerimi stanuje v istem hotelu. Mož
je ustavil svoj korak in me je vprašal:
„Oprostite, gospod, ali bi nama morda mogli
povedati kakšen kratek, če mogoče lahek in
prijeten izprehod?“

Ponudil sem se jima, da ju popeljem v
dolinico, po kateri teče rečica, v ozko, sliko-
vito sotesko med skalovitima, z grmovjem
porasla obronkoma.

Bila sta zadovoljna, in odpravili smo se
tjakaj. Pogovor se je sukal seveda okoli
zdravilne moči kopeli in vrelcev. „Ah,“ je
rekel mož čez nekaj časa, „moja hči trpi na
čuden bolezn, katere izvora še niso našli in
katera se izraža v povsem nepojmljivih živ-
nih popadkih. Enkrat mislijo zdravniki da
je srčna belezen, potem imajo dete za
bolno na jetrih, potem zopet menijo, da
tiči zlo v hrbtnem mozgu. Tačas pripisu-
jejo želodcu, velikem regulatorju telesa, to
Protejevo zlo s tisočimi napadi in pojavi
in so naju poslali semkaj. Jaz pa mislim
vedno, živci so vsega krivi. Vsekakor je to
jako žalostno.

Spomnil sem se hudega drgetanja nje-
gove roke in vprašal sem ga: „Ali je bolezen
morda podedovala? Ali pimate tudi Vi malce
bolnih živcev?“

Odgovoril je mirno: „Jaz?... Ne....
jaz sem imel vedno jako mirne živce....“
Naenkrat, po kratkem molku, je nada-
ljeval: „Ah, Vi ste mislili trepet moje roke,
kadar hočem kaj prijeti? To mi je ostalo od
strašnega razburjenja. Le pomislite, moj otrok
je bil živ pokopan!“

Prestrašen sem obstal.

(Konec prih.)

jem čitanju in izročeni magnatski zbornici. Sledila je razprava zakonskega načrta o uređitvi kredita. Predloga je bila vsprejeta. Prihodnja seja jutri.

Hrvatska.

Dva milijona za verski zaklad.

„Glasnik biskupije bosanske in ariemake“, organ dijakove škofije javlja, da svota — ki jo je uprava posestev škofije dijakove izročila verskemu zakladu za časa sedisvakance, t. j. od smrti škofa Strossmayerja — iznaša dva milijona kron.

Železniška pragmatika.

Akoravno železniška pragmatika za Hrvatsko še ni zakon, ker ni še zakonito promulgirana, je vendar trgovinski minister Košut izjavja z vso silo. Čuje se, da je izdal naredbo, po kateri ne sme biti nameščen na železnici nikdo, ako ne zna madjarski.

RUSIJA.

Popolna ustava v Rusiji?

Iz Petrograda javljajo: V soboto je bil ministerski predsednik Stolipin v posebni avdijenci pri carju, prej nego je isti odpotoval v fisko vodovje. Avdijenca je trajala eno uro. Ministerski predsednik je poročal carju o stanju v Rusiji in je rekel, da se je stanje v državi znatno spremenilo in da je nade, da pride v kratkem času do popolnega miru in reda v državi. Zato da je prišel čas, da car izpolni svoje obljube osvobodščinah. Car Nikolaj je povsem privolil v ta predlog Stolipina in je obljubil, da po svojem povratku podeli obljubljene svobodščine. Tudi Židje bodo baje proglašeni enakopravnimi z drugimi državljani.

Dnevne članov dume.

Načrt za povečanje dnevnice in spremembo istih v stalno letno plačo, 9500 rubljev, je propal radi tega, ker se poslanci niso hoteli zavezati na plačevanje globe za vsako sejo, na kateri ne bodo navzoči in ker niso vspela pogajanja s Stolipinom.

Drobne politične vesti.

Italijanski generalni štab proučava sedaj italijansko morisko obalo ob Adriji, kako bi se jo primerno utrdilo za slučaja napada sveda — od strani zaveznice Avstrije. V generalnem štabu je 55 častnikov pod vodstvom načelnika generalnega štaba generala Pollio.

Štrajk v Parmi. Položaj v parmski pokrajini se je zopet poostiril in zopet hočejo poljski delavci proglasiti generalni štrajk. V Vigassu so štrajkovci zažgali nekemu baronu 600 kop pšenice.

Dnevne vesti.

Delovanje za vero. Ozirom na notico, objavljeno v našem listu, smo sprejeli od sv. Ivana sledeče pojasnilo:

Glede dopisa, priobčenega v cenjenem listu „Edinosti“ z dne 2. julija t. l. pod naslovom „Delovanje za vero“, izjavljamo resnici na ljubo, da o priliki napitnice gospoda župnika na pričujoče goste nisem se izrazil proti gosp. kapelanu Čoku z besedami: „Vaše delovanje je škodljivo v narodnem in v verskem obziru“ ampak omenil sem le po napitnici da „dosedaj ni opaziti še onih uspehov delovanja, katero omenja napitnica, kajti, kolikor sem se prepričal, je naša cerkev ob nedeljah več ali manj — skoro prazna“.

Javljamo ob enem, da nisem jaz dopisnik gori omenjenega članka (kar naj blagovoli slavno Uredništvo potrditi) in obzajem istodobno, da je prišla stvar, ki je bolj privatnega pomena v širjo javnost.

Zahvaljujemo se Vam za prijazno uslugo ostajem odlično spoštovanjem vdani

Ivan Daneu, voditelj šole
Sv. Ivan pri Trstu.

Pripomba uredništva.

Pred vsem moramo konstatovati, da naš dopisnik — ker ni bil navzoč na obedu — ni mogel dobesedno navesti ob tej priliki podanih izjav, in je hotel podati le njihov smisel. Smisel navedbe našega dopisnika pa je bitstveno identičen z današnjim pojasnilom. Naš dopisnik je sporočil, da se je g. kapelanu očitalo, da je njegovo delovanje škodljivo tudi v verskem obziru, gospod ravatelj Daneu pojasnjuje, da je rekel, da je cerkev „več ali manj — skoro — prazna“!

Če se torej ob delovanju gospoda kapelana cerkev prazni — je-li to koristno, ali škodljivo za vero? — Mari naj še le odgovorjamo na to vprašanje?

G. ravatelj obzazuje, da je stvar, ki je bila bolj privatnega pomena, prišla v širšo javnost. Za nas pa je bilo odločilno dejstvo, da stvar, čim je prišla v širšo javnost ni poseben šel ob sedanjih naših razmerah ne hla biti privatnega pomena; zato nam je bilo naravnost v dolžnost, da smo priobčili ono došlo nam sporočilo.

Iz teh le pripomb pa izbaja že, da g. ravatelj Daneu ni pisal dotične notice v našem listu.

„Plemenito“ maščevanje. Od sv. Ivana: V sv. Ivanu imamo na velikem oltarju sobi sv. Cirila in Metodija. Že več let je bila navada, da so v zvoniku na predvečer godu sv. apostolov pritrkavali. Letos je pa to župni upravitelj prepovedal iz jeze, ker je „Edinost“, pred par dnevi poročila o tisti breztačnosti o priliki obeda v

župnišču povodom procesije sv. Rešnjega telesa. Heil!!

Ivančan.

Podjelo nas iz cerkve. Iz Rojana nam pišejo pod tem naslovom:

Izvolite zabeležiti ta-le veleznačilni dogodek. Minole sobote je umrl tu posestnik Anton Žrjav, glavar spoštovane družine in oče značajnega in poštvalnega pevca „Zarje“, Dragotina Žrjava. Več nego naravno je menda torej, da je pevsko društvo „Zarja“ hotelo počastiti spomin pokojnikov. V ta namen je šel k gospodu župniku cerkveni starešina Anton Ferluga prosit dovoljenja, da bi društvo v cerkvi zapelo žalostinko. A kakov odgovor je dobil ta poštteni in verni mož? Dovoljenja ni dobil, pač pa odgovor: „Io sono catolico e non voglio Russi in chiesa“ (Jaz sem katolik in ne maram Rusov v cerkvi). Ta odgovor involvira tako krvavo žaljenje domačih župljanov, da se je zdel vsem neverjeten in res je šel nekdo še enkrat povprašat župnika, da-li je res tako rekel? In župnik je — potrdil.

Tako nam žalijo oni, ki bi nas morali vzgajati v ljubezni in oduševanju! Ali zapomnijo naj si, da posledice ne izostanejo. Jezo in sovraštvo sejejo, jezo in sovraštvo bodo želi. In takov nasledek se je pokazal že takoj na pogrebu pok. Žrjava. „Zarja“ je zapela pred hišo žalostni žalostinko. Sprevod se je ustavil pred rojansko cerkvijo. Tu so pevci obstopili mrtvaški voz in zopet zapeli žalostinko. In sprevod — nikrenil v rojansko cerkvo, marveč v mesto v cerkev sv. Antona novega!! Tako je odredila družina in žnje so soglašali vsi poštteni Rojanci.

Umeje-li gospod župnik pomen te demonstracije? Če je ne umeje, potem obzujemo zelo, da ne čuje komentarjev, ki jih izreka ljudstvo po vsem Rojanu o tem dogodku. Splošna sodba je, da nas s takim postopanjem cerkvena oblast — podi iz cerkve rojance.

In ker govorimo že o tem dogodku, naj povemo še, kaj se je zgodilo pred kakimi petimi tedni proti istemu Žrjavu. Poslali so bili jedno hišnih žensk k g. župniku, da bi prišel pokojnika izpovedati. Župnik pa je prošnjo odklonil, češ, da v to hišo ne gre, ker se — boji sina! Naj počakajo, dokler pride g. kapelan, ki je res prišel, ali — 12 ur pozneje!!

Zopet krvavo žaljenje, sedaj na račun sina Žrjava! Kakor da bi bil to kakov razbojnik! Ne, sin Dragotina Žrjava je postaven mož kakih 33 let, sam posestnik, poštenjak, priljubljen pri vseh, ki so znjim v stikih. Tega moža se ne treba nič bati, pač pa ga g. župnik mrzi ker je značajen Slovenec in jeden stebrov pog. župniku toli sovražene „Zarje“. Ia to sovraštvo je toliko, da se je zavleklo celo do groba, tja preko smrti...!

Dopis iz okolice. — Dopis iz okolice. V zadnjem času so se začeli okoličani nekoliko bolj živo zanimati za svojo „gmajno“. In to je tudi potrebno, kajti naš preljudni magistrat je v zadnjih letih razpolagal z „gmajno“, kakor da je ista last mesta tržaškega. Le predobro je še znano, kakó je magistrat kos za kosom odprodal od openske gmajne in za nje dobil lepih denarjev. Tudi je znano, kako je dal v zakup velik kos „gmajne“ v Bazovici za vojaško strelišče in kakó je tudi drugje gospodaril z „gmajno“ brez ozira na stare pravice okoličanski posestnikov.

V zadnji uri so se okoličani vendar vzbudili. Začeli so tožiti najprej Openci, sedaj pa tudi Padričani. In Padričani so si izvojevali zmago, ki je važna za vse okoličane. Kakor sem namreč te dni izvedel, so Padričani tožili občino tržaško, da mora priznati, da je tisti kos gmajne, ki ga je občina prepustila predobro znani „Societá agraria“, njihova in ne last občine in sodišče jim je dalo pravo, ker se je prepričalo, da živjajo Padričani od nekaj vso takozvano „gmajno“.

Padričanom treba čestitati na njihovem vspehu, ostali okoličani pa naj se tudi oglašijo in naj zahtevajo, da se mesto tržaško ne dotika več njihove gmajne.

C. kr. trgovska in pomorska akademija v Trstu. Na tukajšnji trgovski in pomorski akademiji (pomorska sekcija) je bilo koncem šol. leta v 2 pripravljavcih in 3 navtičnih razredih 83 učencev, od teh jih je bilo 47 iz Trsta, 29 iz Istre, 2 iz Dalmacije, 14 iz drugih avstrijskih pokrajin in 1 inozemec. Po narodnosti je bilo 73 Italijanov, 6 Nemcev, 1 Slovenec, 2 Hrvata in 1 Albanec. Poseben kurz za pomorske kapitane za daljno vožnjo je obiskalo 16 kandidatov. Poučevalo je na zavodu 9 rednih profesorjev z ravnateljem vred, 4 docenti in 1 suplent.

Za davkoplačevalce. Vsalet oznanila c. kr. davčne administracije od 1. julija t. l. opozarjajo se davkoplačevalci na dolžnost predložiti najemniških napovedij (fasi) glede onih hiš, ki so podvržene najemniškemu in 5% davku.

Za mesto Trst in davčne občine Kjadin, Čjarskora zgornja, Sv. Marija Magd. zgornja in Škorklja morajo se oddati napovedi za leto 1909 in 1910 najdalje do konca avgusta t. l. — za okolice, izvenših gori imenovanih občin, in sicer samo za leto 1909 najdalje do konca septembra t. l. na c. k. davčni administraciji.

Tiskovine za najemniške napovedi dobivajo se po 6 stot. pola na c. kr. finančnem ekonomatu, Piazzetta della chiesa evangelica 2, v prtiljeju.

S propovednice proti naši družbi. V nedeljo se je v cerkvi pri sv. Ivanu pri zjutranji in poznejši maši govorilo proti naši šolski družbi, proti nedeljski slavnosti v proslavo godu naših blagovestnikov in v podporo naši družbi. Zabeleženo bodi ta sovražni nastop v cerkvi proti družbi, brez katere bi bili tisoči tržaških Slovencev brez vsacega šolskega pouka v materinem jeziku, proti družbi, ki je na tisoče sinov in hčera rešila svojemu rodu, proti družbi, ki nam tudi danes še jedino rešuje našo šolsko mladino. Kdor ob takih razmerah, kakor vladajo v našem Trstu, nastopa proti taki materi — reševalnici mestnih Slovencev, ta nima srca do rodu svojega, ter ne zasluži slovenskega imena.

Da se temu odločnemu nastopu da vsej videz opravičnosti s cerkvenega stališča se je naglašalo, da se bo na Ciril Metodijevi slavnosti tudi plesalo in potem se je gromelo proti plesu. To je bilo v nedeljo predpoldne; isto nedeljo zvečer pa so v krčmi poleg cerkve, kjer imajo isti gospodje gromovniki proti plesu glasno in jedino besedo — plesalo na vse pretege.

Sedaj morajo videti tudi slepci, da gromerje s propovednice v resnici ni bilo naperjeno proti plesu, ampak proti — tisti naši šolski družbi, ki je največja dobrotnica tržaških Slovencev in ki so jej ti poslednji dolžni največje in najgloblje hvaležnosti.

Je morda že tako najvinih ljudij, ki se bodo morda vpraševali.

Posledice izobrazbe soc. demokracije. Pišejo nam: Naši bratci slovenski socialisti se kaj radi po shodih bahajo. da so veliko storili za izobrazbo delavstva v Trstu. Posledica te izobrazbe se je zopet pokazala v nedeljo na kolodvoru juž. železnice v Gorici. Ko je čakal član N. D. O. Matija Miklavc, delavec na juž. železnici na vlak, da se povrne v Trst, je brez vsacega povoda stopil k njemu sodrug Andrej Ferri, ki je tudi delavec na juž. železnici, ga vprašal, da-li je on tisti, ki žre njihove fluke, in mu v podkrepilo teh svojih besed prisolil tri krepke zausnice. Gospodu sodrugu Kopaču moremo pa le častitati na tako velikanskem uspehu na polju izobrazbe slovenskega delavstva v Trstu.

Kolesarji! Razposlali smo te dni sledečo okrožnico članom podpisanega društva:

Sveto bodi Vam geslo: „Svoji k svojim!“

Vaše Blagorodje! Ker priredimo v nedeljo dne 12. t. m. skupno s goriškimi kolesarji: Prvo narodno dirko, je sklenil podpisani odbor, da priredi celodnevni izlet v Gorico. Zbirališče: Kavarna „Commercio“. Rednik: g. Božidar S. Odhod: točno ob 6. uri zjutraj. Ker je to naš prvi korak v javnosti, podpisani ne samo da upa, temveč je prepričan, da V. B. prihiti pomoziti naše vrste, in da se svojo poštvalnostjo pripomore društvu do častnega nastopa.

V nadi, da ne odklonete te prošnje, kliče Vam:

„Zdravo!“ in „Na svidenje!“

Odbor

Trž. koles. društva „Balkan“. NB. Členi I. odelka (Prosek) se svidujejo ob 7. uri zjutraj s tržaškimi izletniki pred restavracijo g. Dr. Starca.

Praktično-teoretični tečaj za babice. S 1. oktobrom 1908. se odpre v c. kr. učilišču za babice v Trstu praktično-teoretični tečaj za babice v slovenskem jeziku. Zenske, ki žele vdeležiti se tega nauka, ne smejo biti stareje od 40 let; ako niso omožene, morajo biti že stare 24 let. Podrobnosti so razvidne iz „Osservatore Triestino“ od 6. t. m.

Palico je zamenil nekdo v nedeljo na slavnosti pri sv. Ivanu. Dotičnik je naprošen, naj prinese zamenjeno palico v naše uredništvo, kjer dobi svojo.

Družbi sv. Cirila in Metodija so daroval 46 K 12 vin. častilci sv. blagovestnikov ob petindvajsetletnici mašništva družbinega tajnika in župnika g. Berceta. Gosp. Berce je prejel tem povodom mnogo čestitek raznih društev, korporacij in posamičnih rodoljubov. Ker radi nujnih pisarniških poslov ne more odgovarjati na vse čestitke, naj to izpolni zahvala iskrena tukaj izrečena.

Angleška eskadra. Včeraj ob 4. uri pop. je dospela iz Benetk v Trst angleška srednjemorska eskadra pod poveljstvom admirala sir Charles C. Drury.

Eskadra obstaja iz 4 oklopjač in 1 križarja. Admiralska ladija „Queen“ 15.240 ton s zastavo admirala Drury je pod poveljstvom ladijskega kapitana Troubridge; ima 16 topov in 844 možta. „Prince of Wales“ ravnateljito ton, nosi zastavo podadmirala princa Battenberg; kapitan ladje je Mrs. H. W. Savory; ima 16 topov in 840 možta. „Glory“, 13.160 ton, pod poveljstvom kap. R. Horuby, ima 16 topov in 700 možta; „Goliath“, 13.600 ton, pod poveljstvom kap. Fr. Miller, ima ravnateljito topov in možta kakor „Glory“. Oklopni križar I. reda „Suffolk“, 9950 ton, ima 14 topov in 716 možta; komandira kap. N. C. Palmer.

Ze ob 9. uri zjutraj pa je došel v pristanišče „yacht“ — križar „Hussar“ po osemurnem potovanju iz Benetk pod poveljstvom ladijskega poročnika C. L. Cumberlege, Potujejo na njem lady Drury, soproga poveljujočega admirala, in Mistress Middleton.

„Hussar“ ima brutoregister 1080 ton in 115 možta.

Generalni konzul angleški g. Bowring Spence se je v spremstvu vicekonzula gosp. Salvati, podal na krov admiralske ladje „Queen“ in oklopjače „Prince of Wales“, da pozdravi admirala Drury in podadmirala princa Battenberg. Zvečer je admiral povabil na večerjo komandante vseh ladij in angleškega konzula.

Danes zjutraj stopi admiral Drury na kopno, da napravi posete tržaškimi oblastnjam. Ob 9. uri se v to svrhu postavi na pobrežje „Sanita“ kompanija 97. pešpolka s praporjem in godbo.

Križar avstrijske mornarice „Panther“, tukajšnja stacijska ladija, se je zasedrila poleg angleške eskadre. Tudi nekoliko torpedovk naše mornarice se nahaja v pristanišču.

Angleška eskadra ostane v Trstu šest dni.

Za naše šole! Vrli odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija si je stekel veliko zaslug z uspešno nedeljsko slavnostjo v Sv. Ivanu na čast spomina slovanskih Blagovestnikov. Vrle narodne dame so bile ves čas neutrudljivo na delu in poskrbljeno je bilo za prirčno zabavo. Gmotni uspeh slavnosti je pač najboljša pohvala za odbor. Koliko ljudi je tam bilo, je težko reči; predstavite si, da je na vrtu in v prostorih „Narodnega doma“ ker mrgolelo ljudij, da ni bilo več prostora na razpolago — pa uganite! Godba, srečolov in petje vseskozi izbornega zbora šentjakobske čitalnice, so poskrbeli za prirčno zabavo. Zvečer so goreli umetni ognji, dočim lje bil velik del Sv. Ivana razsvetljen. Omenjamo zlasti vkusno razsvetljavo v hiši nasproti Narodnemu domu in ogromno zvezdo gori na obronku v Nežodetovem vrtu. Po ulicah predmestja je bilo živahno do pozne ure.

Dež. Krasno — a tropično — vreme v nedeljo je zbrisalo vse sledove sobotne plohe in ponedeljek je bil s svojo neznosno saporico ob 29 C. pasji dan prve vrste. Oblaki pa, ki so se že tekom popoldneva zgoščali, so slednjič ob 11. zvečer poslali nam zažaljeni dež ob energičnem gmenju zračne elektricitete. Ko to pišemo, pada enakomeren in izdaten dež in upamo, da ga ne bo hitro konec.

Tržaška mala kronika.

Poskušeni samomor. Včeraj zjutraj se je nek mladenič vrget s sredine pomola Sanitá v morje z glavo navzdol. Za srečo je ravno šla mimo motorna barka bližnjega kopališča; možto iste je skupaj s piloti rešilo mladeniča, ki se je temu branil z vsemi štirimi. Radi njegove razburjenosti so ga peljali v bolnišnico.

Samomor. Henrik Bettio, star 33 let, stanujoč v ul. S. Zennone št. 7, iz Vilma, se je sinoči zastupil izpiši 150 gramov karbolne kisline. Nesrečnež je zapustil ženo in tri otroke. Bil je izganjan iz Avstrije in storil je konec svojemu življenju radi bede in obupa.

Mal požar v prosti luki. Sinoči ob 8. iz pol uri se je razvil požar v neki lopi pri hangarju št. 17 proste luke, služeči za mehanski delavnico Lloydja. Oganj je uničil dva štirjaška metra strehe. Gasilo je mnogo oddelkov ognjegascv. Škoda je precejšnja. Vzrok je neznani.

Grozen požar petrolejnih jam. Treščilo je v soboto v petrolejne jame v Borislavu (v Galiciji). Prišel je gorati petrolej. Plamen je švigal več sto metrov visoko. Škoda je velika, cenijo jo na več milijonov kron. Bila je velika nevarnost za vse vasi blizu jam. Prišli so na pomoč pionirji.

Stanje obih ranencev z nedavne ljubavne tragedije kaže stalno boljšanje. Danes poskusijo morda zdravniki izveči kroglice iz ran. Vascotta smatra oblast aretiranim.

Najnovejša metoda za poravnanje dolgov! Nek Jurij Račić, 28 leten težak, stanujoč v Škodu št. 13, je bil včeraj aretiran na zahtevo natakarka Viktorja Bola. Mesto da bi namreč istemu plačal pijačo, je potegnil nož in mu zažugal s istim. Preselil se je v „hotel Tigor“.

Hud slikar. Včeraj je bi aretiran slikar, Rajmund Vaneček, star 53 let, na zahtevo slikarja Karla Bachschmied, stanujočega v ul. Michelangelo. Vaneček je bil v službi poslednjega; ko ga je pa ta-le odslavl, mu je Vaneček zapretil z besedami: „Čakajte, Vam že pokažem! Pokažem Vam celo, kako se z nožem zabode!“ Aretiranec je zanikal to grozilno besedo; kljubu temu so ga pridržali.

Smešnica. Pek (sam pri sebi). Na vsak način moram sedaj ceno žemljam povišati, kajti manjših že ne morem več delati.

Koledar in vreme. — Danes: Vilbald škof. — Jutri: Elizabeta kralj. — Temperatura: včeraj ob 2. uri popoldne + 29° Cels. Vreme včeraj lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno, spremenljivo. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. Tendencia za nevihte.

Sodna kronika.

Satir strogo kaznovan.

Čitatelji se gotovo spominjajo nečuvnega hudodelstva, ko je namreč 35-letni Alojz Jakorski iz Trsta poskusil posiliti 9 letno Stefanijo L. na nabrežju nasproti državnemu kolodvoru, in to ob balem dnevu. Včeraj je

Telefon: 6-70; 6-58. (Za informacije vprašati 6-70).

na deželi, naj odlože vsako za prihodnjo nedeljo namerovano veselico in naj pridejo vsi ta dan v Gorico!

Goriško kmetijsko društvo razpisuje nagrade po 10 in 20 kron v zlatu in jih bo podeljevalo onim revnejšim kmetom in kolonom, ki dokažejo, da pravilno sadijo sadno drevje, da je dobro negujejo in oskrbujejo ter branijo pred napadi raznega mrčesa. Nekolekovanje prošnje vložiti je do konca julija pri društvu, katero bo razdeljevalo tudi brezplačno mrjasce in presice čiste velike jorkširske pasme kmetovalcem na deželi v svrhu, da se zboljša domače plemo. Tozadevne nekolekovanje prošnje je vložiti pri društvu do konca tega meseca; tam se dobivajo tudi natančnejša pojasnila in pogoji.

Šolske vesti. Goriška gimnazija je imela v minulem šolskem letu 546 učencev, med njimi 272 Slovencev, 226 Italijanov in 46 Nemcev, a še od teh ni nikdo domačin. Iz Gorice jih je bilo 122, iz ostalega Primorja 374, drugi iz raznih dežel. Za tako gimnazijo so zopet imenovali dva nemška profesorja. K sprejemnemu izpitu se je v soboto oglašilo 47 Slovencev in 35 Italijanov z Nemci ured.

Na Goriški realki je bilo začetkom leta vsprejetih 501 učencev, izstopilo jih je tekom leta 78, ostalo jih je torej koncem leta 423. Po narodnosti je bilo 143 Slovencev, 117 Italijanov in 54 Nemcev. Iz Gorice je bilo učencev 128, z dežele 144, drugi iz raznih dežel.

Vesti iz Istre.

Za organizacijo narodne stranke v Istri. V nedeljo predpoludne je imel odbor političnega društva za Hrvate in Slovence Istre v Pazinu sejo, na kateri se je pod predsedstvom državnega poslanca Matka Mandića obširno in temeljito razpravljalo o narodni organizaciji za prihodnje deželnoizborske volitve ter v tem smislu storilo več važnih in potrebnih sklepov.

Javen shod v Buzetu. V nedeljo popoldne se je v krasnih prostorih "Narodnega doma" v Buzetu vršil vrlo dobro obiskan javen shod, na katerem se je razpravljalo o splošnih potrebah našega naroda na kulturnem in gospodarskem polju ter o nekaterih domačih stvarih. Drž. poslanec prof. Mandić je na tem shodu poročal tudi o svojem delovanju v državnem zboru in o delovanju istrskih slovanskih poslancev sploh.

Iz Pobegov. Na prošnjo spopolnujemo poročila o razvitu zastave društva "Ilirija", da so v smislu citiranem izreku kumice gospiče Siskovičeve po pomoči izostale besede: Vihar v blagor vseh nas Jugoslovancev!!

Tujci v Opatiji. Od 1. septembra 1907. do 1. julija 1908 je obiskalo Opatijo 25.009 oseb. Od 25. junija do 1. julija 1908 je na novo došlo 531 oseb. Dno 1. julija 1908 je bilo 1440 gostov.

Za ureditev rek v Istri. Vlada je odredila za ureditev rek v Istri: 24.000 K za ureditev Raše, 90.000 kron za Mirno. Za osušenje doljnega Luga in Jezera pri Čepiču K 29.000.

Plemenit dar. Iz Lanišča nam pišejo: Gospod Mate Grbac, finančni viši stražnik v Trstu, je daroval naši čitalnici K 10. Na tem daru se mu podpisani najlepše zahvaljuje. Naj bi ga posnemali tudi drugi rodoljubi ter pomogli naši mladi, siromašni, ali občanka željni čitalnici. Odbor.

Na hrvatski trirazredni deški in trirazredni dekliški ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metodija v Puli je bilo v šolskem letu 1907 in 1908 202 dečkov in 183 deklic. Na vsoporednicah Vinkurana je bilo 33 dečkov in 30 deklic, na vsoporednici v Banjolah 21 dečkov in 19 deklic. Poučevalo je 9 učiteljskih šol.

Utonil v rezervoarju. Iz Klanca nam pišejo: V rezervoarju drž. železnice v Klanecu, je danes ob 2 uri pop. utonil 10-letni deček Fran Metlika od Josipa.

Kadar znano ima želez. uprava v Klanecu dva velika rezervoarja ki sta od vseh strani popolnoma odprta. Torej ni čuda, da se je ta nesreča zgodila. Želez. uprava se ni dosedaj brigala za vsaj kako navadno ograjo, morda ukrene sedaj, ob tej veliki nesreči, potrebne korake. To imajo tudi Klančani pravico zahtevati. Do žrtve je moralo priti.

"Slovenske učiteljske društvo za Istro" bo imelo dne 16. julija t. l. ob 10 uri predpoludne izreden občni zbor v prostorih "Narodnega doma" v Ricmanjih. Dnevni red: 1. Kaj je storiti, ker je zakon sankcioniran, a ne še objavljen 2. Slučajnosti. K udeležbi vabi Odbor.

Vesti iz Kranjske.

V okrajni cestni odbor vipavski je imenoval deželni odbor g. Jožefa Petroviča, župana v Vipavi in g. Jožefa Ferjančiča bivšega župana v Budanjah.

Utonila sta v Savi pri Zidanem mostu čevljarški pomočnik Josip Pajk in delavec v tamošnji tovarni za olje J. Papež. Oba sta zašla pri kopanju v globočino oziroma v vrtnec.

Silna toča je 1. julija v Gotnici na Kočevkem vse pobila.

Vinska kupčija na Vipavskem. V minulem mesecu se je izvozilo mnogo vina z Vipavskega. Veče množine dobrih vipavskih vin je že dobili na Pianini, Erzelju in Gočah.

Na ljubljanski realki je bilo koncem šolskega leta 277 Slovencev, 200 Nemcev, 8 Italijanov, 5 Čehov, 3 Hrvati, 1 Poljak, 1 Rumunec. Realka pa je vendar povsem nemški zavod.

Gimnazija v Kranju je štela koncem šolskega leta 1908 — 300 učencev in dve privatistini. Poučevalo je na zavodu 13 rednih učnih moči in 4 suplente.

Za pogorelce na Bledu je daroval cesar iz svoje blagajne 5000 kron.

Vesti iz Koroške

Požar v turskih alпах. — Suša. Iz Malnice. Dne 2. t. m. okolo 7. ure zvečer je začelo tu goreti v nizkih turskih alпах in je gorelo skozi tri dni, noč in dan. Na mesto požara je tukajšnje podjetništvo poslalo 100 delavcev, občina pa 120. Gašenje je bilo težavno in počasno. Požar je uničil precej velik del gozda in planinskih travnikov. Skoda še ni cenjena. Kako je nastal ogenj, tudi ni znano.

Tudi tu je jela pritiskati suša in sicer po planinah. Potrebno bi izdatnega dežja. Na gimnaziji v Beljaku je bilo ob ravnozaključenem šolskem letu 279 učencev, med njimi pa le — 9 Slovencev.

Zadnje brzojavne vesti.

DUNAJ 6. Zbornica je enoglasno vsprejela nujni predlog glede zavarovanja na starost. Minister Bienenrth je rekel, da v najkrajšem času dovrši načrt in ga na jesen predloži zbornici.

Mladenik lepe postave, star 25 let, uslužbenec z letno plačo 600 gld. želi seznaniti se z gospodično v starosti od 18. do 30. leta četudi je ista brez dote. Ponudbe do 15. julija. Poslati svojo sliko pod številko 45 Poste Gaštane, glavna pošta, Trst 1012

Proda se hiša v lepem kraju na Krasu ob državni in južni železnici. V hiši se nahaja trgovina z mešanim blagom, pekarna in tobakarna. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti pod št. 982.

Proda se enonadstropna hiša z vrtom in vodenjakom. Sv. Ivan, Vrdela št. 355 pri cesti zraven gostilne Quaiatti. 1017

Mlekar vešč mlekarkstva, priden in pošten, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Več pove Ivan Vidmar, Črni vrh nad Idrijo. 1002

Učenec za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme pod jako ugodnimi pogoji. Več pove Ivan Vidmar, Črni vrh nad Idrijo. 1003

Stavbene parcele na prodaj v ulici dello Scoglio v bližini mesta; ugodna prilika za one, ki hočejo zgraditi hišo. Pogoji ugodni. Cene zmerne. Pojasnila daje J. S. GODINA, Vrdela 765 Telefon 18-78. 1012

Svoji k svojim! Najbolja istrska naravnina vina po jako nizkih cenah ima na prodaj Avgust Bačić, v sv. Lovrenču pri Humu (Umago) Istra. 1014

Radi odpotovanja hiša v lepem kraju s prostorom za štiri družine. Dve kleti in okoli hiše lep vrt. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 1005

A. BOZZER

urar in dragotinar - TRST, Corso št. 25

Izbera dragulj, ur in srebrnine.

Sprejme se nova dela in popravilja po zmernih cenah. Kupuje se in menjava zlate in srebrne predmete ter dragulje.

Predmeti, ki ne ugajajo se menjajo.

ZAVAROVAL. GOVEJE ŽIVINE v BAZOVICI

10-letnico svojega obstanka

katero priredi
v nedeljo, dne 12. julija 1908

na dvorišču gospe MARIJE ud. PRESL
s sodelovanjem pevskih društev: "LIPA" iz Bazovice, "SLOVAN" iz Padrič in "STRAZA" iz Gropade.

VSPORED:

- Opoldne banket v gostilni A. Grgič.
- Popoldne veselica, ki prične ob 4. uri.
- "Naprej", godbeno društvo "Lira".
- GOVOR, katerega bo imel iz prijaznosti gosp. M. Čok o pomenu tega prekoristnega društva.
- "Slovanski valček", godbeno društvo "Lira".
- V. G. BROŽ: "Spomin na Zagreb", pevsko dr. "Straža" iz Gropade.
- "Sinfonija", godbeno društvo "Lira".
- IV. pl. ZAJC: "Putnica Nikole", moški zbor, izvaja pevsko društvo "Slovan" iz Padrič.
- F. S. VILHAR: "Hrvatska davorija", godbeno društvo "Lira".
- IV. pl. ZAJC: "Hrvaticam", veliki moški zbor, izvaja pevsko društvo "Lipa" iz Bazovice.
- "Slovanski venček", godbeno društvo "Lira".
- Igra S. K. "Sam ne ve kaj hoče", burka v enem dejanju, izvaja jo člani akad. fer. društva "Balkan".
- TOMBOLA, I. cinkvina 50 K, I. tombola 150 K, II. tombola 100 K.
- PLES in prosta zabava.

Vstopnina k veselici 40 stot., k plesu 20 stot. Komad. — Srečke za tombolo se bodo prodajale po 40 st.

ODBOR.

BONIVENTO & Comp.

Artistično, kromolitografčni zavod I. reda

TRST, ulica Tiziano Vecellio št. 4. — Tel. 19-97.

Sprejema vsakovrstna trgovinska dela, reklamne lepake, naslove, napisne listke itd. in jamči za perfektno in lepo izvršitev.

Poseduje stroj povsem nov in najnovejšega zistema.

Kdor trpi

na hemeroidah, revmatizmu, protinu, glavobolu in zastarelih tajnih boleznih zamore ozdraviti s pomočjo

Odvarok (Decotti) Sarsaparilje Prendini

6 odvarokov za K 1-20 pošlje po poštne povzetju

Odlikovana lekarna Prendini Passo di Piazza št. 2.

"Gospodarsko društvo v Škednju"

— vknjižena zadruga z neomejeno zavezo v Škednju št. 330 —
(lastna hiša) TELEFON št. 21-26

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rentni davek od vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojilo daja na vknjižbo, na menice in na zastave po 6%.

Uradne ure od 6.—9. popoldne in ob nedeljah in praznikih od 3.—5. popoldne. — Izplačuje se ob uradnih urah.

Skladišče pohištva

VITTORIO VOSILLA

preseljeno iz Lipskega trga 7 v
ulico Sanità št. 8 vogal ul. Porporella
nasproti kavarni Fedel Triestino
je bogato založeno z novim neprekosljivim solidnim in eleg. pohištvom
CENE ZMERNE.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ulica Vincenzo Bellini št. 18
nasproti cerkve sv. Antona novega

vsakovrstne verižice po pravih tovarniških cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hočete se prepričati?

obišcite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Penta della Fabra 2 ul. Poste Nuove 8
(vogal Torrente) "Alla Città di Londra"

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke kostumi za otroke. Povračniki, močne jape, kofoli in raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavskih oblek. Tirolski loden. Nepremakljivi plašči (prizna angleški). Specialiteta: blago tu in inozemskih ovorn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

500 kron ..

dobi oni, ki dokaže, da ni pristno vino, iz znane kleti gosp. Dr. Sbiš iz Poreča, katero se prodaja po 32 krajcarjev liter in za dom po 28 kr. liter v gostilni SCALA al BELVEDERE št. 2 (ob strani ul. Giov. Boccacio). Poskusite, da se prepričate. Za gostilničarje po dogovornih cenah.

GUERINO MARCON

:: ulica Tivarneila št. 3. ::

Priporoča svojo

zalogo oglja in drv

ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664.

STARA MIRODILNICA

Fed. F. Huber Succ.

TRST, ul. Barriera vecchia št. 26.

BOGATA ZALOGA

barv, povlak, čopičev, pramenlj, kemičnih izdelkov, miner. vod, parfi-mov, zamahi, železne žice, elastike za copljanje, mila n STEKLENIH SIP. Zaloga zvepla in modre galice.

ZALOGA PIVA

STEINFELD

iz tovarne

Bratov Reininghaus

in iz meščanske tovarne

"Pilsner Urquell"

v Plznu

*** v solčkah kakor tudi v buteljkah. ***

ZALOGA

Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode pri

ANTONIO DEJAK, junior

TRST, via degli Artisti št. 9 in 11

TELEFON št. 505

F. Millovatz

mehanična delalnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi nikelovanje.

Hotel Balkan

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne. Počakaj & A. Ogil.

Hotel Balkan